

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
ФИНАНСОВО-СЧЕТОВОДЕН ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „СЧЕТОВОДНА ОТЧЕТНОСТ”

УТВЪРЖДАВАМ:

Ректор:

(Проф. д-р Пл. Илиев)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: “СЧЕТОВОДСТВО НА БАНКИТЕ”;

ЗА СПЕЦ: „Счетоводство и финанси“; ОКС „бакалавър“

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 4; СЕМЕСТЪР: 7;

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 240 ч.; в т.ч. аудиторна 75 ч.

КРЕДИТИ: 8

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО(часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
Т. ч.		
• ЛЕКЦИИ	30	2
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	45	3
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	165	-

Изготвили програмата:

1.
(гл.ас.д-р Надежда Попова)

2.
(гл.ас.д-р Румяна Маринова)

Ръководител катедра:
„Счетоводна отчетност“ (доц. д-р Слави Генев)

I. АНОТАЦИЯ

С изучаването на дисциплината „Счетоводство на банките” студентите от специалност „Счетоводство и финанси” получават теоретични познания и практико-приложни умения относно организацията на счетоводството и изготвянето на финансовите отчети в търговските банки.

Дисциплината надгражда знанията на студентите от счетоводни дисциплини, изучавани в предходни семестри. Като цяло, учебният материал задълбочава познанията на студентите в банковата сфера.

Учебното съдържание на дисциплината по-конкретно включва: организация и отчитане на безналичните плащания в страната и на презграничните преводи, отчитане на предоставените кредити и други финансови активи, отчитане на привлечения капитал, особености в отчитането на приходите и разходите, отчитане на собствения капитал, особености при отчитането на емисионно-касовите операции и специфика при годишното приключване и съставянето на годишния финансов отчет.

С изучаването на тези въпроси студентите от специалност „Счетоводство и финанси” получават основополагащи знания в сферата на банковото счетоводство, необходими за успешната им реализация като счетоводители или други икономически специалисти в стопанската практика. Тези знания развиват способността в студентите за придобиване на нови знания и умения, не само в сферата на банковото счетоводство, но и по други икономически дисциплини.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

No. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
ТЕМА 1 Характеристика на дейността и на счетоводството на банките		2	2	
1.1.	Същност на банковата система. Банковата дейност като обект на отчитане.			
1.2.	Особености на банковата отчетност. Счетоводна политика на търговските банки.			
ТЕМА 2 Отчитане на безналичните разплащания в РБългария		4	6	
2.1.	Организация на системата за безналични разплащания. Форми на безналични плащания.			
2.2.	Организация на разплащателния процес и отчитане на плащанията с кредитен превод в страната.			
2.3.	Организация на разплащателния процес и отчитане на плащанията с директен дебит в страната.			
2.4.	Организация на разплащателния процес и отчитане на плащанията с банкови карти в страната.			
2.5.	Същност и видове акредитиви. Организация на разплащателния процес и отчитане на плащанията с акредитиви в страната.			
ТЕМА 3 Отчитане на презграничните преводи		4	6	
3.1.	Характеристика и специфика при отчитането на презграничните преводи.			
3.2.	Изграждане на европейската платежна зона СЕПА (SEPA).			

3.3.	Организация на разплащателния процес и отчитане на плащанията с презграничен кредитен превод.			
3.4.	Организация на разплащателния процес и отчитане на презграничните плащания с директен дебит.			
3.5.	Организация на разплащателния процес и отчитане на презграничните плащания с акредитиви.			
3.6.	Организация на разплащателния процес и отчитане на презграничните плащания с чекове.			
ТЕМА 4 Отчитане на представените кредити		4	6	
4.1.	Характеристика на кредитната дейност като обект на отчитане. Класификация на предоставените банкови кредити.			
4.2.	Характеристика на основните форми на кредитите: стандартен кредит, контокорентен кредит /овърдрафт/, сконтов кредит, акцептен кредит, ломбарден кредит, авалов кредит, банкови гаранции, кредит по кредитни карти, факторинг.			
4.3.	Организация и методология на отчитането на кредитите.			
4.4.	Етапи на кредитната дейност на банките и тяхното отчитане.			
ТЕМА 5 Отчитане на финансовите активи на банките		2	4	
5.1.	Характеристика на финансовите активи.			
5.2.	Видове финансови активи.			
5.3.	Отчитане на финансовите активи в банките.			
ТЕМА 6 Отчитане на привлечения капитал в търговските банки		2	5	
6.1.	Класификация на привлечения капитал. Общи условия за откриване и закриване на банкови сметки.			
6.2.	Отчитане на привлечените средства по депозитни и спестовни сметки.			
6.3.	Отчитане на привлечените средства по разплащателни и други сметки.			
6.4.	Общ ред и нормативна регламентация на получените от търговските банки кредити. Отчитане на получените от търговските банки кредити.			
6.5.	Отчитане на банковите облигационни заеми (дълговите финансови инструменти).			
ТЕМА 7 Особенности в отчитане на разходите в банките		2	2	
7.1.	Характеристика на разходите като обект на отчитане в банките.			
7.2.	Отчитане на финансовите разходи.			
7.3.	Отчитане на разходите по икономически елементи.			
7.4.	Отчитане на разходите за бъдещи периоди.			
ТЕМА 8 Особенности в отчитане на приходите в банките		2	2	
8.1.	Характеристика на приходите като обект на отчитане в банките.			
8.2.	Отчитане на финансовите приходи.			
8.3.	Отчитане на приходите от продажби и други приходи.			
8.4.	Отчитане на приходите за бъдещи периоди.			
ТЕМА 9 Отчитане на собствения капитал на търговските банки		2	4	
9.1.	Характеристика на собствения капитал като обект на отчитане.			
9.2.	Отчитане на основния капитал.			
9.3.	Отчитане на резервите.			
9.4.	Отчитане на финансовия резултат на търговските банки.			

ТЕМА 10 Отчитане на емисионно-касовите операции		4	5	
10.1.	Характеристика на емисионната дейност на БНБ и отчитане на емисионните операции.			
10.2.	Отчитане на изваждането от обръщение на негодни парични средства и при парична обмяна.			
10.3.	Организация и отчитане движението на парични средства в банковата система.			
10.4.	Отчитане на касовите операции в банките в левове и валута.			
ТЕМА 11 Финансови отчети на банките		2	3	
11.1.	Състав и обхват на финансовите отчети на търговските банки.			
11.2.	Етапи на годишното счетоводно приключване			
11.3.	Специфика в изготвяне на отчета за финансовото състояние на търговските банки (счетоводен баланс).			
11.4.	Специфика в изготвяне на отчета за всеобхватния доход на търговските банки (отчет за доходите).			
Общо:		30	45	

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ:

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.1.	Контролна работа – тест и задача, обхващащи материала по няколко теми	2	40
1.2.	Курсова работа, обхващаща материала по няколко теми	1	60
Общо за семестриален контрол:		3	100
2.	Сесиен (краен) контрол		
2.1.	Изпит – тест с комбинация от отворени и затворени въпроси от конспекта по дисциплината и комплексна задача	1	65
Общо за сесиен контрол:		1	65
Общо за всички форми на контрол:		4	165

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Костова, Н. и др. Счетоводство на банките, „АКТИВ-К”ООД – Варна, 2010 г.
2. Атанасова, А. и др. Сборник от задачи и тестове по счетоводство на банките, „ АКТИВ-К ”ООД – Варна, 2010 г.
3. Стоянов, Ст. и др. Банково счетоводство, УИ”Стопанство”, София, 2012 г.
4. Ималова, Д. и др. Банково счетоводство, АИ”Ценов”, Свищов, 2014 г.
5. Валутен закон – обн. ДВ, бр. 83/21.09.1999 г.
6. Закон за мерките срещу изпирането на пари – обн. ДВ, бр. 85/24.07.1998 г.
7. Закон за ограничаване на плащанията в брой – обн. ДВ, бр. 16/22.02.2011 г.
8. Закон за Българската народна банка – обн. ДВ бр. 46/1997 г.
9. Закон за кредитните институции – обн. ДВ бр. 59/2006 г.
10. Закон за платежните услуги и платежните системи – обн. ДВ бр. 23/2009 г.
11. Закон за потребителския кредит – обн. ДВ бр. 18/2010 г.
12. Закон за гарантиране на влоговете в банките – обн. ДВ бр. 49/1998 г.
13. Закон за банковата несъстоятелност – обн. ДВ бр. 92/2002 г.
14. Закон за счетоводството – обн. ДВ, бр. 95/08.12.2015 г.
15. Търговски закон – обн. ДВ, бр. 48/18.06.1991 г.
16. Наредба № 3 за условията и реда за изпълнение на платежните операции и за използване на платежни инструменти – обн. ДВ, бр. 62/04.08.2009 г.
17. Наредба № 7 за организацията и управлението на рисковете в банките – обн. ДВ, бр. 40/13.05.2014 г.
18. Наредба № 8 за капиталовите буфери на банките – обн. ДВ, бр. 40/13.05.2014 г.
19. Наредба № 13 за прилагане на международен номер на банкова сметка и за банковите кодове – обн. ДВ, бр. 62/04.08.2009 г.
20. Наредба № 16 на БНБ за лицензиране на платежните институции, дружествата за електронни пари и операторите на платежни системи – обн. ДВ, бр.62/04.08.2009 г.
21. Указания на БНБ

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Маринова, Р., Атанасов, Ат. Приложението на новия формат за електронна отчетност XBRL като предпоставка за устойчиво развитие. – У п р а в л е н и е и устойчиво развитие, бр.5, 2012 г., с. 106-111.
2. Маринова, Р., Атанасов, Ат. Нефинансовата информация във финансовите отчети като елемент на корпоративната социална отговорност и предпоставка за устойчиво развитие. - У п р а в л е н и е и устойчиво развитие, 2014 г., с. 60-66.
3. Маринова, Р. Новите правила относно пруденциалните изисквания за кредитните институции”, изд. Наука и икономика, Варна, 2015 г. с. 129-138.
4. Попова-Йосифова, Н. Информационна полезност на оповестяванията относно справедливата стойност във финансовите отчети на банките. МЕЖДУНАРОДНА НАУЧНА КОНФЕРЕНЦИЯ „ТЕНДЕНЦИИ И ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА В РАЗВИТИЕТО НА ИКОНОМИКАТА” ИУ-ВАРНА, 10-11 май, 2012 г. Сборник с доклади, с.389-395
5. Попова-Йосифова, Н. Прозрачност на оповестяванията относно обезценката на предоставени кредити във финансовите отчети на банките. Научна конференция на тема: „Качество и полезност на счетоводната информация”, Варна, 28-29/09/2012, Сборник с доклади, с. 214 - 224
6. Попова-Йосифова, Н. Обезценката на кредити като управленски инструмент за публичните банки. Международной научно-практической конференции „Украина – България – Европейский союз: современное состояние и перспективы”, Варна, 17/09/2013, Сборник с доклади, с. 397 – 402
7. Попова-Йосифова, Н. Счетоводно третиране на предплатените карти като вид иновативен банков продукт. Десета международна научно-приложна конференция „Икономика и мениджмънт на иновациите – съвременни теории и практики”, Варна, 02-05/07/2014, Сборник с доклади, с. 238 – 243
8. Попова-Йосифова, Н. Применимостъ МСФО 13 “Оценка по справедливой стоимости” в отчетности публичных банков Болгарии, III Международна научна конференция УКРАИНА – БЪЛГАРИЯ – ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ: СЪВРЕМЕННО СЪСТОЯНИЕ И ПЕРСПЕКТИВИ, 16 септември 2014 г. Сборник с доклади, с. 306-310
9. Филипова, Ф. и др. Прилагане на МСС/МСФО в България: Състояние и резултати, ИУ-Варна, Изд-во „Наука и икономика”, 2013 г.